

Fabó Kinga

Anesztézia

MB
127.526

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Kozmosz

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

FABÓ KINGA

Anesztézia

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

KOZMOSZ KÖNYVEK

A FEDÉL BENKŐ ANNA MUNKÁJA

MB 127.526

Országos Széchényi Könyvtár

1958

I. VÉGREHAJTJA ÉS ELSZENVEDI

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ANESZTÉZIA

Gondoltam: kitakarít.
Pedig csak párologtatott.
Színeimet szűrte.
Visszagyúrte. A szoborba.

Aztán következtek az illatok.
A rosszul rögzült gyökerek.
Mint bűnjelek.
A műtőasztalon.

Steril vagyok.
Kívül híres.
Belül üres.
Segédigéim fejdíszes férfiak.
Adománya: mosolytalan sínpár;
tragédiára mindig kész –
idegen, mint a szívverés –
A bűn csak dekoráció.

Nincs nyugtom. Tudom:
gyökeret verek valahol.
Ő profi.
Fagyasztva keltek neki.

TÖRTÉNELEM

Milyen idegen vagy!
Sokáig gyűjtögettelek.
Hogy elviseljelek.

Tartós vagyok: a készlet részlete.
Megcsináltak.
Gondoltam: én is megteszem.

Bizonyságom: biztonságuk.
Ingerlő,
mint egy csecsemő,

gonosz, gonosz gyerek.
Nem vártalak. Nem kértelek.
A nő, a nő

mindig velem.
Ölt
vagy gyűlölt,

néha csodált.
Ilyenkor átlátszóvá vált.
Nem hasonlít,

hát hasonlít,
hasít, ha kell.
Vártam.

Valaki valakit hibáztat.
A mindig régiek.
Nem válasz, nem magyarázat,

hogyan itt mit keresek.
Nem téged. Nem önmagammat.
Amnéziát.

Tőle felelet jöhet.
Győzelme: blokádnak.
Elfojtott gyerekkoron mosoly-pánt.

KÉPMÁS

Pontos jel.
De jelöletlen.
Ikonteste

át nem ereszt.
Sugárzása:
lehalkult csík.

Hiába a sok felgyűlt szín.
Kívül nincs folytatás.
Megszűrt.

Mint téli táj.
Holt ezüst.
Elnyel. Visszaver.

Kulcsra jár.
Hibátlanul. Hangtalanul.
Erőszaknak

nyoma nem volt.
Csak a mennybolt: tükörképek.
Mint gyönyörű

töredékek.
Mint az a folt.
Teste mellett.

Titkok tárolója.
Isten volt egy pillanatra.
Ha megkérném: mosolyogna.

Még nem vagyok teljesen az övé.

KÖVEK

Nincs ablakunk.
Testünk, történetünk, kihívó
üres tekintetünk,

tompá közönyünk
tisztá.
Álmunk húsnélküli.

Állunk. Belül viseljük szoprán lépteink
hangtalan.
Nem osztozunk:

testünk mélyén őrizzük az erőszakot.
Testünk kész van:
szüzek összefűzve.

Adakozó,
hűvös, hibátlan folyó
csábít. Csalogat. Halogat.

Rólunk
nincs mit mondania.
Tudtunk nélkül teszi.

SZÜZEK

Néhány szégyenlős mozdulat.
Siklik. Tompul. Nővéreimen kicsorbul.
Gyökerét összehúzza.

Pedig csak játszottam vele.
Feljön. Lemegy.
Mint a hold:

Egyszerre nő és asszony.
Vére sűrű, kialvatlan,
Mindig azonos hőfokon.

Figyeltem és irigyeltem
Szívem minden pirosával,
Ahogy maga alá evez.

SZERETŐK

Szabad vagy, mondta idegen.
Még mielőtt odaértem.
Jelmez. Jelmez volt pedig rajtam.
Kíváncsi voltam: erre mit tesz?

Behunyta a másik szemét.
Egy ént küldött maga helyett.
Puhul, már érzem, ő is. Alig moccan. Belém fojtja magát.
Egy újabb halottal kell élnem.

Még csak nem is reménytelen.
Nem rosszindulatú.
Szolgálja a hiányt.
Szállítja a fölösleget.

SZÖKŐKÚT

Testemben hol vagyok?
Test nélkül? Nem tudom. Valószerűtlenül kék,
mint a valószerűtlen égbolt.

Pedig nem is kértem.
Cserbenhagy ő is; félrelép,
ha a tárgyak hozzám érnek.

Szökik. Szökell. Lövell.
Mirelit-csirkét olvaszt.
De egyet nem tölt meg kétszer.

Pedig változást nem észlel.
Hagyom majd? Nem hagyom? Nem tudom.
Nem fog rajta festék. Pedig sok lé folyt el.

PSZICHOANALÍZIS

Csak néző, csak megfigyelő.
Beszél, beszél, beszél.
Rajtam próbálgatja énjét.
Így rögzül, így áll össze ő.

És én? A kipróbált próbababa?
Pedig nem vagyok fotogén.
Kőfaragó kéne ide, nem ékszerész.
Szabadulna!

Szabadulnék?
Hagyom.
Nem volt kitől elhúzódnom.

Megkondulok.
Ez élteti.
Nem tud vele mit kezdeni.

MÉDIUM

Pontos vagyok.
Fontos:
sok képet tárolok.

Sokat cinkosan hallgatok.
Mélységemen sötét, erőszakos rózsza.
Hasonlít rám.

Kefél. Sikál.
Titok,
mely éket ver közénk.

Képeket tárol. Pazarol.
Hízik, hízik:
csak nyeli a fényt.

Csodára nem vártam:
hosszú hold csillogott
fehér maszkban.

Vérem adagolja.
Papnője voltam:
megöl.

RÍTUS

A metronóm ütött.
Tudtam: újra eljön.

Nem gyűlöl, csak megaláz.
Indulatmentesen.

Komótosan leszedi rólam a fölösleget.

Van ideje:
lassan dolgozik.

Régóta tetszem neki.

Minden éjjel visszatér.
Cserébe sokat ígér.

Nem haragszom. Regisztrálok.
Partnere vagyok.

MI

Mi segítettünk, segítettünk önnek.
Türelem. Még egy türelem. Semmi?
Lazítson egyet a figurán.
Hajtsa végre és: elszenvedi.
(Végrehajtja és elszenvedi.)

PROTOKOLL

Kinyit. Becsuk.
Itt és most? Nem.
Felhasználni? Hogyan?
Sorban a középpont felé ki-
hagy és átlapoz.
Tudtam: nem ér oda.

Színtere nem a csillogás, ha-
nem a gyűlölet színe: fehér.
Itt véget ér.
Ahogy ezt mondani szokás.

Hogy nem sikerültem? Nem baj.
Most másra gondolok.
Most beleélem magam.
Remélem: jól vagyok.
Olyan kis nett, üdezöld.
Veszem a kalapom.

Ha támadásba lendülök,
ha csillogok, ha gyűlölök,
akkor jobb? Sokkal okosabb?
Vonzóbb így, hogy önáltató.

Tapintatos kis baleset – mondjuk –,
mire mégis odaértem.
„Bizonyítsa! Bizonyítsa!” (– Hogy vergődött! –)
Remélem: egy egész percre néztem.

György Széchenyi Könyvtár

A NAIVA

Ott volt. Mindenhol
mosolygott.
Mint az évszakok.
És a szeme? A szeme semmilyen.
Hát legyen!
Teste mélyén erőszakot keres.

A test bizalmatlan.
Naiva naivát játszik.
A virág még virágzik.
Nincs vele baj:
halott: nem továbbít semmit.
Csak a tárolása jelent gondot.

Országos Széchényi Könyvtár

MOST EGY KICSIT ELHÜLYÜLÖK

Teljes erőmből vonzalak. Csak ez a
felszín szokatlan. Csak semmi
rajongás: felszív. Csak semmi

lelkizés: sértő. Kicsit obszcén.
Kis függő holmik halmaza. Fokozható. És épp-
oly megbízhatatlan. Össz-

pontosít:
most leülök.
Most egy kicsit elhülyülök.

KÜLÖNÖS

Nem, ez nem az a kép:
önmaga fonákja.
Egy adott test:

váratlanul, valótlanul kéklík
meg-nem-születésre várva.
Tovább már nem fokozható.

Jön, jön, jön: mint az évszakok.
Mire gondolt ott, abban a pillanatban?
Miért őrizte meg ezt a régi képeslapot?

HA NYUGTON MARADOK

Nincs itt senki.
Hirdeti. És hordja birodalmát.
Hűvös és kék szertartás; de ki-

nek?
Rögzítetlen egy rögzített világban.
Szökni próbáltam.

Ő szembenézett. Azután elnémult.
Nem tudott véget érni a
szórt fényben. Túl fehér volt. Mint a
szépség: fölösleges. Mint a
bennem összegyűlt erőszak, melyhez
nincs közöm.

SZÉL FÚJ. FÚJDOGÁL

Leültetsz. Megágyazol. Nekem. Neked.
Neki. Ahogy átlendül. Hajlik. Hajlong.
Mondjuk: elmondom. Mondjuk: meghallgatod.

Gyönyörűm!
Te tömörítő!
Hogyan használjalak?
Itt ülök és dúruzsolok.
Édes vagyok, édes vagy.

Gyönyörű volt. Tömör. Használt.
Valamit csinálnom kellett volna vele.
És még volt sok
minden. Minden?
Tél volt. Kemény. Fel-
törtlen.
Nő volt. Férfi. Kis-semmilyen.

MŰKÖDÉS KÖZBEN

Működés közben egy cseppet
sem zavarsz. Feküdj le és aludj.
Olyan alpári vagy, édes. És mint a
hó: puha, alattomos.

Bevallható: a félóra lelki élet, méla
csönd, hatásszünet. Snitt. Hölgyeim,
pingpong-szívemben nem moccan a
játzsma. Alkalomadtán. Hátha.

NEM VAGYOK VÁROS

Nem vagyok város: nincs fényem, nincs kirakatom. Jól mutatok.

Jól mulatok. Pedig
nem hívtatok. Hogy
kerültem ide?

Bármit megtennétek értem, ugye?

Ám legyen! A rajtaütés.

És a kis játék
feleség? Berendezem, berendezem, berendezem
magam.

És a berendezés marad.

Működöm, mert működtetnek.

Csak működni tudok.

(Nem jelentek semmit.)

Mi hiányzik mégis?

Hiszen külön-külön mind a kettő férfi.

Örökös bűbáj. Bő összevisszaság.

Lassú, könnyörtelen.

Jön egy újabb: majdnem tökéletes-
re sikerült. Lenyelem.

Őt is lenyelem.
Ahhoz ő értékes, hogy így
pazarolja magát.
Pedig őt választanám: *ha tudná*,
hogy őt választanám.

De nem tudja. Holdkóros a drága.
Hiába van teli: Hold nélkül használ-
hatatlan, nem változhat,
nem változtat,
ahogy az acélgolyók forognak: árad,

árad a kék.
Erőszakot tűr csak magán, féltem,
hogy végleg összeáll, és
erőszakot kér.
Egykedvűen nézem

újjászületésem:
(ha megolvasztanám!)

makacs, sűrű, nyávgog. Megdolgozták.
Most átmenet.
Most tó: partot keres.

II. BELVÁROS, V. KERÜLET

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

N. ÚR EGYIK SZERETŐJÉNEK BÚCSÚLEVELE

dallamok váltak le a lemezről
mert csak egyféle mondat van
szoknyámra rászáradtak a tavalyi virágok
csontvázra préselt melleimből folyik a hó
körülottem csomókban a leeresztett hús
pókfoltos öregasszonyok a parkban
hús a húsban
forog a piros dallam homlokomban
lapozok egyet testemen –
csakazértis
gondoltam akkor
és nagy kék szappanbuborékokat fújtam
hoppá mondtam
a „szeretettel” elől hiányzik a „sok”
hoppá mondtam
egy kicsit énekelve
nagyra nőve
vagy visszagyűrve tetszésed szerint válassz
elegem van a telefonyakorlatokból
elegem van a mutatványokból
minek parittyával lövöldözni a teliholdra
felhasítani a madarakat
kioperálni belőlük a dallamokat
vagy lengeni a város fölött kifeszített utcán

és elegendem van abból is
hogy fejemre gyűlnek a mondatok
mint koszorúk a kiürült koponyán
HISZEN NEM SZERETEM A HOMLOKBA FÉSÜLT HAJAT

HAMLET SZOMORÚ

homlokrétegeim között jéghideg halak úsznak
arcom alá folyik a hó
meg kellene mozdulni
lefejteni testemről az álszent mosolyokat
csak ez maradt
csecsemők formalinban mint öngyilkos férgek
rózsaszín családi fényképen rózsaszín öngyilkosok
Hamlet gyanús
Hamlet szomorú
álmban sírtam
álmban jó voltam
arcomhoz húztam a tengert
lassan feketedett meg
mint jégbehűtött csecsemők a vödörben
álmban befelé nőtt a kezem

azóta zárójelek közt forgok
ezüstpapírt dugok a homlokrétegek közé
rám csavarodnak mozdulataim
halak hullanak homlokom alól

HAMLET ÉGSZÍNKÉK

ostobán álltam és fáztam
és mindenütt-mindenütt Budapest
levetett szeretők
levetett városok
mögöttem
összegyűrt testek lepréselt
elfonnyadt arcokon
elhelyezem magam körül a várost
minden sarkába egy-egy vészkijáratot
csak álltam két mondat között
nem fontos
lesznek ragacsos ünnepek
lesz új lány a fényképre
és lesz aki átszakítja az égszínkék célszalagot
csak könnyedén
nehogy valamit mondjak
lassan rám szárad a télkabát

párnám alá gyűröm az ünnepet
hogy ne fájjon úgy az elnémított harangszó
ne fájjanak a megbüdösödött mondatok
ki kellene fordítani a rózsaszínnel bélelt lányt
de most sem lesz halál
csak korazöld haldoklás
lassan penészednek meg a napok
kicsíráznak a halomba hordott szeretők
és a halomba hordott városok
37 álmom kiszökül
ünnep készülődik megint
jön Hamlet
hajában hozza az égszínkéék célszalagot
jön Hamlet
37 álmomból kiharangoz

SZELÍD ERŐSZAK HELYETT

túl sok az ünnep
túl sok az elhízott rokokó rózsza
túl sok a porceláncsészében ücsörgő teniszszőke lány
és túl sok a csokornyakkendősférfi Kafka
túl sok a túlérett mozdulat a tükör előtt
túl sok a sírás nélküli hajnal

barátom vígan válogathat a dögcédulák
és a matrica-arcok között
összecsomagoltan élek
bőröm alatt elhervad a rózsza

VISSZASZÁMLÁLÁS

mindent leszámítva jól telt a napom
lengtem a libikóka két oldalán mint huzatos ajtók és ablakok
hangokat kötöttem a gondolatokhoz
egyébként hangtompítóval jártam-keltem
dobáltam a szavakat
és az automata egyenként elnyelte őket
közben folyt a lassított felvétel
– port és virágokat nyeltem –
a rendező nagyokat nevetett és kicsiket hazudott
hiányjelek és felkiáltójelek közé ékelten lavírozott
csak híztak, híztak a virágok
a torony meg bolyhosodott
visszahulltak a visszavarrt virágok visszavarrt vázlatok varratok
jó neked gondoltam félhomályosan és félkészzen
besűrűsödött színhelyek sőt színpadok lengtek az utca két oldalán
tíz perc öt perc öt másodperc
és kész volt a naprakész angyal-felfogás

VÉGKIÁRUSÍTÁS

Ikonok hűvösén botladozó főpapok füstös vonulása
– egyre beljebb –
végtelen szobák
végtelen szobalányok
rózsaszín alufólia
– léggömbök messze valahol –
Gőzölgő teaházban végkiárusítás
a szobanövények rózsaszínt izzadnak
tenyerembe vizes valaki
hívógaatóan kivillan a hold hideg húsa.
Az egyik nő ejtóernyővel érkezett
s mire megérkezett
a gyerek összefeketedett
a nagy körforgásban
– kigyullad a mellére fényképezett arc –
Összeszíjazom magamon a szobát
a rések közt lepréscelt körtánc
s alufólia.

EGY KONSZENZUS VÉGE

tudni már nem lehet őt
egykedvű azonos a táj
itt nap soha nem süt
pontosan kitöltötte a gondolat

itt nap soha nem süt
egykedvű azonos a táj
tudni már nem lehet őt
pontosan kitöltötte a gondolat

NEM SZÓLT CSAK HAVAZOTT

már nem emlékszem hogy kezdődött az a délután
csak a virágok nézték egymást mozdulatlanul
itt volt a világvége és mi társas tornagyakorlatokat végeztünk
szimultán zajlottunk különböző szobákban
a színek királya színeket szórt
egyszerre több példányban létezett
és osztogatta önmagát
jött mint egy álom-helyettes
és megmozdultak a számban felejtett halak

kiúsztam volna én is a nyílt tengerre
de közben elfogytak a fedőszavak
gyakorlatoztam hát egy ideig tovább
aztán díszletként elvonultam

ÉPÜLŐK ÉS SZÉPÜLŐK

Önmagamát frissen szedtem,
egy vázába beletettem.
Még éltem akkor, azt hiszem:
úrrá lettem a hölgyemen.

Régi verseket gépelek,
idegen ágyakban ébredek.
Kesztyűt, esernyőt nem hordok,
naplót, búcsúlevelet nem írok.

KÉK VOLT ÉS HAZUG

jól ismert izgalom járta át a testét
még az egyértelműség fázisában
még beültetlenül
körül- és körbehallgatott
aztán a zenével átjárt színek
gondosan elzárta magában mindet
mert már elviselhetetlenül fontos

MINTHA SZÓLTÁL VOLNA

a hierarchia-sorozat csomópontjain egy-egy csengettyű szólt
hogymersz te engem féltetni, kérdezte egy hang, több hang, sok hang
és a hangoknak nem volt testük
megindult velem a négylábú szoba
mint egy részeg virágoskert vonszoltam behúzott mozdulataimat
nyílegyenes halak úsztak a tenger fölött és a tenger alatt
a kert rózsás volt és behavazott
mit képzelek, hogy képzelődni merek
és ez a szemhéj nélküli hajnal
és a szobrok, a szobrok napfényes, hosszú mozdulataikkal

hitelesített csomópontjaikkal
szerettem volna visszahajnalodni
kigyúltak mozdulataim a partra
különböző távolságaid lassan összekeveredtek bennem
– hullámoztam –

HÓKIRÁLYNŐ ERRE JÁRT

volt sok finom franciasaláta
és lehetett volna még oly sok minden
üzemmentesen üzembiztos szeretők például
sok elhasznált hó és elhasznált tenger
sej-hajos kedvében volt éppen
de ez semmit nem jelentett
egy tükörben tartotta álmait
vagy egy zöld kalap alatt
mit válaszolhattam volna erre –
semmit sem tehetek érted, mondta
és tényleg semmit sem tett
ezt vártam persze
közben mozdulatokat gyűjtöttem ki a tájból
közben átrétegződött a tavasz
átrétegződött homlokom

a középső rétegeket kerestem volna
végül egy sminkkészletet kaptam
és sok-sok tapétát
egyszerre alvadt meg bennem minden tükör és minden tavasz

9 KIRÁLY LELÁNCOLVA

1.

Körülnevetett és azt hitte jónapot kívánt és holnapot

hagyományos háztartást vezetett
egy hagyományos feleség fedezékébe vonultan
gyökerei boldogan kalimpáltak a levegőben
és végignézte ahogy a rózsza megfagyott

Országos Széchényi Könyvtár

2.

Egy sétányon vagy egy parkban

már nem nevetett
és sírni sem tudott
jeleket küldött és alkudozott
sima volt és állt mint a tenger
mint a madarak és mint a mozdulatok

3.

Ahogy a fénykép kihűl, eltűnik

Sok volt a be-nem-fejezett öngyilkosság.
Homlokok mögött hó és hanyattthatalom.
Hófehér lépcsőid a tengerbe veszte.
Az utca hevert
mint egy elhasznált mosoly-hurok.

4.

Szemháj és szemháj-hiány

a belső vérzés mentén tapogatóztam
ennél súlyosabb szín nem létezett
ahogy fonalasodott a szemháj alatt.

III. SZINESZTÉZIÁK

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

TÚLFÜTÖTT MOSOLY ÉS ELHALKULT VIRÁGCSOKOR

(1)

Az éjszaka tócsái lassan ereszkedtek.
A szoba hajnalodott, nem én.
A kezemben tartottam.
És mégis.

(2)

– Nem volt hol hajnalodnom. –
Elhalkultak bennem a fák.
Térdre hullott egy kicsike isten.
Még nem mosoly, és már nem délután.
Te hogy szoktál folytatódni?

(MÉG CSILLAGOS AZ ÉG)

még csillagos az ég
még van kenyérem és vizem
még tudok örülni egy fűszálnak
még elérem a holdat
még arcomba törlik kínjukat a fák
és nem kérek kegyelmet

MERT OLYAN SZÉP VAGY

Eső, szél, fekete margaréták az úton,
szívemhez szorított végtelen tengerek,
visszahajtogatott szirmok –
ünnepi zsámolyra terített
végtelen hullámozó mezőn térdepelek,
egyedül nagyon kicsi vagyok,
simogasd ki belőlem a rosszat,
oldozd fel a tengert,
fejtsd le szívemről az embriófonalakat,
csuklóm körül kagylóhéj-símogatásod
szeretnék megmelegedni egy kicsit,
szeretném elhozni neked a víz legszebb gyöngyét
és szeretnék elköltözni a csillagok közé –
ahol te élsz.

Országos Széchényi Könyvtár

AHOGYAN JÖTT HÓFEHÉREN

Visszagyűrődöm.
Torkom köré szél tekeredik,
szememből hó hull,
visszaszorított sírásomat viszem,

mentem, amíg elfogyott az út alattam,
most kilépek elébed,
most szétrugdalom a hegyeket,
most elviszem neked a napfényt testemen,
most három boszorkány vigyáz rám,
most megyek hozzád királylány-fehéren.

SZEMLESÜTVE

Ha túl vidám vagy az újrakezdéshez
gondolj a tengerre és a szélre
gondolj a legelső illatozó májusra
gondolj a szoknyádon ásító békegalambokra
és gondolj a „szívélyes üdvözetekre”
hisz megérdemelted ezt a kis művidámságot
pedig valamikor nagy tenger nőtt benned
és könnyedén röppentek szét a napraforgó-szívvel
átítatott délutánok
most csak a békegalambok szárítkoztak
csak a békegalambok nem gondoltak visszavonulásra
– a békegalamboknak nem voltak gondolataik –
te viszont mosolyt izzadtál
és hibátlanul göndörödő gondolatokat

kékselyem háziállataid közül
csak a lombosodó álmok
csak lányok tükörben felejtett arca
és egy szőke, közömbös istenasszony –

ARCODHOZ KÖZEL

Folyók viszik énekem.
Vállamon kagyló-pihék.
Madársírás tenyeremen.

Nem merek rád nézni,
nem merlek szólítani,
és nem merlek megérinteni sem,
csak szeretnélek elvinni oda,
ahol két kézzel szórhatom eléd a verset,
ahol derékig ér a fű,
ahol nem bántanak a bogarak.
De most hallgatást parancsolok a szélnek,
most homlokodra álmodom magam,
most megidézlek,
most együtt lélegzem veled.

Jó lenne derekam köré csavarni minden mezőt,
vállamra teríteni minden tengert,
megszelídíteni minden patakot,
újratanulni a napot, az esőt, a fákat,
jó lenne nem félni a gyerekektől,
jó lenne újra fölemelni a fejem. –

Mintha évek óta egyfolytában mennék
lehajtott szirmok közt,
mintha mégis elképzelnék egy égig érő kertet,
ahol madarak úsznak a folyón,
ahol befutja a fű kezem,
ahol emlékszem a friss föld szagára,
ahol hullámokat képzelek köréd,
nagy, szelíd hullámokat.

Majd szívemre szalad a tenger,
szívemre gyűlnek a szétszórt patakok,
és elcsitulok én is, akár a csillagok.

VALAKI MÁS

csak a kis piros fülbevalók zavartak
csak a mozdulatokat nem tudtam visszahajtogatni
csak könnyedén

szerettem volna mondani
álmodat próbálgattam magamhoz
mások álmait gyakoroltam
jó *nem felejtet el* mondtam
helyetted
s magam helyett
könnyedén és nagyvonalúan
minden lehetséges testtartásban
csak a mozdulatok zavartak mégis
meg hogy ott állt előttem önmagam
és a kellékek lassan lecsorogtak róla
nem a szemhéját festette kékre hanem a szemét
és álmaimat gyakorolta
és a mozdulatait szerette volna visszahajtogatni
és mégis ott állt előttem újra meg újra

Országos Széchényi Könyvtár

AZ UTCAVÁZLAT

Párizsnak Párizs-színe volt
és a szagok, illatok
lengtek, mint muszlinsál a fiúkon
esernyők alatt nyíltak a kávéházak
némán álltam mozdulataim közt
és szégyelltem, hogy nem tudok festeni.

A TÚLHEVÍTETTSÉG UTÁNI ÁLLAPOT

Túldirekt volt, túlhevített, túlszíves,
rosszulöltözötten, fürtökben, fiókokban
íróasztalfiókok mélyén metaforákba zsúfolódva
zsurlók, páfrányok, züllötten üdezöld tavak között
lecsatolt mosoly; összecsukható –
Baleset volt, ez kétségtelen,
de egykori viselői hallgattak róla
a lejárt személyes igazságok
a víz alá fagyott hangok
és a túlélés rutinos, begyakorolt mozdulatai helyett vagy mellett
még mindig ez volt a legkönnyebben előállítható,

mert nagyban ment a játék
feltöltött hold vagy holdtölte mesedélután
egy szálnalmas kis mosoly visszavonulóban
a metaforák ösztönös biztonságával.

MINT TÁJ A TÉRKÉP ALATT

Kelyhe mélyéről szivárgott a rózsza.
Szemhéja alatt lágyan hullámozott a kékség.
Megigazította homlokánál a kihűlő csillagot.
A nedves foltok lassan alkonnyá álltak össze.

HOGY LEGYEN ÉNEK AZ ÉNEKÉRT

az értelem csatornáit megnyíltak
de tudtad-e, kérdezted-e
hogy többféle fény van, többféle hó és többféle hajnal
hol van már a régi fény, az isten-fény, az isten-fényű kavicsok
a végtelenbe vesző tengerparton
havazást ígértél, és közben halálokat osztogattál egy hétpecsétes
papíron

de a fény azért mindenén áttört
kiáradt a tiszta rénszarvas-szemekből
halvány csatornákbán gyűlt az erőfölösleg
főlöspéldányok voltunk mindannyian
csak volt, aki ezt nem tudta
magunk emeltük magasba az énekeket
és a fényt
és újra a hó és újra a csönd és lehetett újra lehajtott fejjel
dalt tanulni a hóban
hányaveti, hátravetett és hanyatt döntött fenyőlányok kavaroztak
benned
voltak, akik még a koporsóban is szikráztak és havakat szórtak
például egy elpazarolt, violinkulcsra zárt isten
álmában gyöngyök peregtek róla
nem volt soha egyetlen igazi álma
félelmünk felhasította a folyókat és a folyókból fény ömlött
megállíthatatlanul
akkor is, ha nem kérted és nem kérdezted
hányadik fény ez már, kérdeztem, és hányadik hajnal, és a fénynek
hányadik ajtaja, hányadik hónapja
hányadik megígért fény ez már, és szívemben nevettek az otffelejtett
rózsák
belőlem nőttek ki, bennem lombosodtak, bennem hajnalodtak
talpracsöppent álmok ó álmok
álmok a dehát-énekekért
a kifelejtettekért
a lepecsételt fényekért és tengerekért

a szétszórt és elpazarolt, ottfelejtett városokért
álmok – hanyatt döntve
álmok – a romokon
álmok és újra álmok
az álmokban fenyőlányok, újra-lányok
álmok a megálmodottakért
álmok a megmosdatottakért
álmok a hóba és a semmiért
álmok a vesztesekért
a visszanoított fenyőfákért, a visszaszállt tengerekért
álmok a szívek fölött elhízott rokokó rózsákért
egyszer csak nem nőtt többé rom a felhúzott házak alatt
nem volt több visszacsatolás
egy pohár vízben megfért egymással többféle tisztaság
jött
hófehér volt, mint a tengerbe vesző lépcsők
nem szólt
fénylett
és nagyon messziről jött

TAVAK MÉLYÉRŐL A KÉKSÉG IDELÁTSZOTT

hol is hagytuk abba
(de hisz el sem kezdtük)
hogy fáradtan mint a tenger
hallgattam szívdobogásod
madarak ringatóztak szemedben
mint lusta tavak és mint lusta nyári délutánok
álltam és vártam mint egy kalap hírlapáros
távoli tavakban a lemosott mosoly helye látszott
lezárt borítékban kékség lebegett a tavak fölött
peregtem mint egy lassított felvétel
éreztem hogy valamit írtam
ittam is persze
nagyszirmú piros rózsák folytak le torkomon
végigömlött testemen egy rózsza
lassan vettem le szememről a kéket
és betakaróztam

Hajnalodik; hallgatlak, mondanád, ha mondanád, és akkor nem kellene újra összekarcolnom a csuklómat, hogy csökkentsem az összegyűlt sistergő feszültséget; nekem ehhez már nem kell semmi, naponta könnyet hányok magamtól is, ha mindenemet egyszerre kihányhatnám és a szemétre dobnam, talán akkor sem, te pedig várod, hogy meghaljak, hogy szerethess, már tudom, csak így lehet, egyelőre sűrű mosoly szűri szavam. Vagdósom a csuklómat, mert ez a fájdalom legalább lemosható, és közben reménykedem, hátha a másik is, hátha te is, valahol tele van az ég csillagokkal, találomra nyúlok közéjük, sovány árnyékom feszül a falon, keskeny kezek nyúlnak felém, milyen jó lenne, ha egyszer köszönetet mondhatnék valakinek. Árnyékok ütődnek az ablakhoz, keskeny kezek simogatnak, talán megtörlöd arcomat, és már nem nevetnek ki az emberek, talán már nem kell erőlködnöm, hogy tiszta szavakat találjak, érzem, hogy lassan kettéválok, nem is olyan nehéz ez, végre elhiszem, hogy jó így, sőt hogy csak így jó, véres csuklómat összemaszatolt, ragacsos hajamba törlöm, összehúzó magamon a mondatot, és megpróbálok aludni.

Már nem is félek a megbolondulástól, talán nem is lenne az annyira rossz, talán akkor nem bántanál, és újra hinni tudnék valamiben, talán elhinném, hogy eljössz, és felém nyújtod a kezéd anélkül, hogy kérnem kellene. Már csak a reszketés tart össze, ha csak egy ujjal is hozzám érnél, szétesnék, akkor kiderülne, hogy már nincs is bennem semmi emberi, csak néhány megbarnult, összegubancolódott szál, magam irtottam ki a többi, már hiába mondd, hogy próbáljunk meg felnőttként viselkedni, már hiába szeretnék csöndes testben elaludni. Álmomban álltam, láttalak, fehér napot szögeztél a falra, kézenfogtál és kivezettél, álltam álmomban néztelek, kisímogattad belőlem a rosszat, meleg és piros szelídgyökerek tapadtak ránk, már nem tudok védekezni, hiába élek befelé, ebből az lesz, hogy a gyökerek is mind befelé nőnek és megfojtanak, elférek már egyetlen szó alatt is, milyen jó lenne veled aludni, ezt már nem is gondolom, csak úgy érzem magamnak. Belülről tapogatom a repedéseket, de a szivárgást nem tudom megszüntetni, pedig mások arca kívülről is fehérre meszelt, sűrű ösztöneim sisteregve forrnak, fejemben verdes a visszagyűrt gondolat, lefoszlik rólam befelé fordított arcom, és szememből kicsapnak a rémület hullámai, előntenek, és talán nem marad belőlem semmi, csak a kemény, kegyetlen körvonalak, talán így lesz, és ezért kérek, hogy ne vedd el az örültséget.

SZÍNEZÉS

Párnák vagyunk és sokan vagyunk és elmondjuk, hogy velünk nem történik semmi. Csak úgy, egyszerűen semmi. Történetek futnak körülöttünk, de nem mi találjuk ki őket. És nem is találkozunk velük össze. Egymással sem. Mi csak az emberek hátsó feleivel érintkezünk, a lélek pedig, mint tudjuk, nem ott lakozik. A szív sem. Nekünk csak közös élményeink vannak. Mi nem félünk. Tőlünk nem félnek. Az ember levelet hajt, zöldül, kékül, hajlik, hajtogatják. Mi pedig színeinket igazítjuk hozzá. Hozzájuk. Mindenkihez. Egyszer. Honnan tudjuk akkor?

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

IV. ANESZTÉZIÁK

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ÖT HAIKU

Illatot érlel,
gyümölcse súlyosodik –
Hold maszkja ha nő.

Partra kényszerít
ünnepek zárójele:
a között-világ.

Hold száll fölfelé,
oda nem követhetem:
magányát viszi.

Nem fölényesen,
nem is alázatosan,
bár ez nem szokás.

Hamis gyöngyöt vet
– mert nem kút csak szökőkút –
eltaposott könny.

SZÉTKÖTÖTT SZÁLAK

1.

Emléke megbújt fák között.
Hátukon fekszenek nagy hegyek.
Töpreng, tündököl a fű.
Hanyatt, a szálkakereszten.

2.

Rátapad vékony teste.
Elfolynak vizei.
Szár az hold zizeg.
Nagyon fél. És nem jön senki.

3.

megfordítja magán a fehéret
csak belül viseli
csak neki

4.

néma, vérző állat
hátán fekszik, fél
kétfelé kötözik
szájában egy szál reszketés

FÁK, FONATOK

gyöngyhomlokarc
kicsi fekete fák
beborít
áztat a hold
álomhég
szemhéjhasadás

álomtalan sötét tó
sötétkép
vízzel telt holdkoponyán
gyöngyfonatok

víz alatt
féregfonalak

tüdőfák
feltöretlen embrió
frissen foltozott homlok
fonatok
fekete magok
összehúzott szívemen

KÉKSZOMJAS KRISTÁLYSZEMEK

Nem voltak tárgyak. Csak tükörképek.
Zsúfolt vitrinekben sok nőnemű isten.
Csillogott sok elkülönült illat.
Nem voltak tárgyak, csak tükörképek.

Haragvóként hogy ágált
csillant volna el
ám egy könnyű álarc alatt
gyerekké húzódott össze.

Csak a törést érezte.
Nem a történetét magát.
Tömör, mozdíthatatlan csecsemő.
Szabályos, néma táj.

Kegyetlen
mint belül érlelt gyémánt.

AZ ÉG KÜLÖNÖS KEGYELMÉBŐL

Csuklójáról nedves üvegcserepek
szájából szivárgó rózsa
utolsó erejével még megmutatta, hogy hol a legvédtelenebb
utolsó erejével a partot kereste

A fenyőhűvös tájból kigyújtott mozdulatok fölszáradtak
mint tükörből a próbababák mosoly-merev arca.

OSZK

Nemzeti Széchényi Könyvtár

A TÖRÉS

(A történet helye)

nagyon ázott
nagyon kicsi
belül verik
összefeketedik

(A törlés)

Valahol fáznak a fák.
És talán fénylenek.
Körém sötétedik.
Ujjaim közt
lepréselt emberek.

(A folytatás)

Láttam. A háta fénylett.
Valaki sír a falban.
Összegyűlt, mint kagylóban az álom.
Felemelt sírás. Fonalakban.

FONALAK

mozdulatlan út
üvegfal mögött
fák csomóba kötve
embrió tánc

holt gyermek
legbelül
álmán ottfelejtve

leázott szemhéj úszik
harmonikaarcon
tűskemosoly
meggyűrt hullám

kiszáradt szoba
ujj-tüskék
ráncok kötöznek
lerágott körmök

TÁVOLODÓ

Partra tűzve a néma aktokat.
Kék üvegfalon át.
Törékeny ezüsttel befújva.
Fehér ludakat kiabál.

FÉLKÖRÖK

1.

Beszögezik arcunk.
Szívünk helyét belepí a csönd.
Lehullik a falra festett ének.

Országos Széchényi Könyvtár

2.

Arcomat felásta bánat.
Karomban vékonyul a vér.
A tejnek íze megzöldül a számban.

3.

Fázik a föld:
lehulltak róla foltjai.
Falán embercsomó didereg.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

V. JESZENYINA-DUNCAN TÁNCA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

MINT EGY HULLÁM

Ez a tél is csak egy képeslapról olvadt le
megkésve áradt szét a szobában
sajátos illata volt
sajátosan megfegyvelmezett sorrendben
– egy képeslap a napfényes Kaliforniáról –
szikrázó műhapon siklottam
szikrázó műverset álmodtam
aztán mélyen elcsomagoltam
a napot, a havat s a műhavat
lassan visszaszámoltam
lassú, leeresztett mozdulatokkal táncoltam
lassan gomboltam ki önmagam
amíg agyad barázdái elnyelték utolsó szavamat
ami nem jött elő soha többé

Nemzeti Széchenyi Könyvtár

ÖRÖKZÖLD

„nem lehetett látni azt aki elvégezte”

(Ladik Katalin)

menni csak menni menetelni
nem nézni se jobbra se balra
vagy állni mint komor merénylet
kihegyezett gyertya
állni mint hűvös fenyőszál
állni az egyenletes viharban
közömbös szél fújt
hallgattak ők is
feszesre húzott arcok
– örökké józanok mint a gyilkosok –

MINDEGY VOLT

Ez volt az utolsó ének és az utolsó nagy temetés, hosszan elnyúlt, előtte évtizedekig haldokolt a kiszemelt áldozat, időnként kilógtak belőle álmai, végül mégis eltemették, mert jött az álom-helyettes, de a vékony mondatok megmaradtak közte és a valóság közt, halála átvirágzott a sínen, a fény rézsút esett rá, átvilágította a szívét és a

szívén a hasadást, a rég-halott városok megmozdultak és megindultak, a ránk eső rémület-osztalék elhomályosította és porcelánporral fedte be a réteket és a tengereket, a leemelt égbolt fázósan húzta össze magát, aztán szétnyílt, mint egy tulipán, a fa zöld olaja elnyelte a ritmust, és a ritmus egyre lüktetett a fában, temetések folytak ország-szerte szétszórt és végtelenített tánclépésekben, ürítem poharam és emelem kalapom, mondta valaki, amíg az újabb áldozatok elvonultak hosszú, tömött sorokban; csak a lég-gömbök olvadoztak.

ILLATTÁ VÁLNI

Hősünk szomorú volt, hát tovább-ballagott
talán zárkózott volt, talán csak hallgatott
tudta jól, nem jut majd sehova
mert látta, mit rejt a gyümölcs, a fa
– kísérték megrontott illatok. –

Látott sok takaré-kapcsolatot
sok fénymásolt életet
mely mint a jelen idő jeltelen
hullottak diadémok és homlokok
– kiütköztek rajta megromlott illatok. –

Ekkor szólalt meg Zarathusztra
úgy bomlott ki a hangja, mint egy anafora
újjászüllek, hogy megalázhassalak
mert te is láttad a nagy panaszfalat
sírtál, sirattál idegen hangokon
láttad a gyümölcsöt és láttad a fát, mikor még belülről ragyogott
mert hitted, hogy eljön egyszer, és újra mennyországot játszik
– illat voltál, de nem fogsz illattá válni. –

ILLATOK NÉLKÜL

hercegnő,
tegye le fátylát, kalapját
tegye le mosolyát
tudom, nehéz illatok nélkül
mikor a képzelet fái egyre továbbítják a virágzást
csak a szín hullt le róluk
csak a csupasz napkorong bizonyos
a nem-tudom-táj fölött

A SZÓ SZÍNEVÁLTOZÁSA

Nyitottnak látszott, mint aki alszik.
Hordta hullámaít.
A lüktetést a lehalkított téli táj alatt.
És a tenger mosolyt vetett ki a partra.

Apáca-folt a forró kicsi testen.
Szín az összetört pohárban.
Egy korábban zárt mozdulat.
Szép volt, ahogy felállt.
Hogy a tenger mosolyt vetett ki a partra.

Szerettem volna tárgy maradni.
Nem, nem leszek többé halhatatlan.
Ahhoz erős vagyok, hogy megvédjem magam.
Kérem a büntetésem.

Egyszerre történt az és ugyanaz.
Szótlanul ültem az üveg pohárban.
Csak a folt vándorolt a meztelen tájon.
A hangoknak *nem volt folytatása.*

Egy kinnfelejtett mozdulat csak.
A boldogság mint mozdulatlan táncos.
Korbácsütések a csupa-csont háton.

A tenger sem lesz többé halhatatlan.

JESZENYINA-DUNCAN TÁNCA

Mint a szobrok, a szobrok. Napfényes, hosszú mozdulatok.
Alig volt mosolya. De ha volt, az nagyon.
A rítus szépsége tört át a ritmuson.

Csak forgott és forgott és forgott.
Könnyedén siklott. Lobogott.
Szavának súlya volt. De szólni nem tudott.

Forgott a kígyóbűvölő, és forgott a sál,
forgott a félkör, a tengerpart, és forgott a lány,
külön a táncosnő és külön a tánc: . .

Mások ünnepe ez:
a nem hasonult múlt.
Ő az illatot táncolta hozzá.

VI. PROTOKOLL

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

AZ ÉN KIS ARSZ POÉTIKÁM

Sok itt a rendes ember, túl sok
képzeld el egy kijáratot
– most képzeld el egy dolgozót –
végezz el egy mozdulatot, s
tied a fele lányságom,
ha akarod. De ha nem: nem.
Most szeretlek.
Hát majd ha már nem szeretlek?

Ez itt az arsz poétikám,
az én kis arsz poétikám,
átszerettem oda.
Volt egy orgazmusom, de nem voltam szexuális hangulatban.
Kitakar – betakar,
nem tudom, mit akar,
nem tudom, mit ér, mit ér a
hetéra?

EL VAGYOK IDEGENEDVE

Lehajtotta fejét a fa. Az a varázs hol
volt, hol nem. Sok volt
a fény. Mintha a
legendák legmélyében.
(Sok lesz ez így egyvégtében.)

Nem, ez nem az a kép még-
sem. Csak nyilvános énje egy dísz-
temetésen. Kultúr-
lódás: nők, férfiak, vegyesek.
(Vagyok én elég dekadens?)

GRÓNIA ÉS IRONESZK

Szaladgált fény és új hideg.
Színt váltanék, de nincs kinek.
Száguldom: lakte, lakte, kulatti.
Majd csak rám talál valaki.

Szivecském, ez így olyan snassz.
Már megint egy nagy kalap... strassz!
No de majd én! Ki ha én nem!?
Addig is puszillak, édes.

SZENÍLIÁK

Bár már vén ketske vagyok,
meglásd, olyat mutatok...!
Erőt! Egy nőt! Közeget!
Ahol úrrá lehetek.

Oh, azok a lányok!
Piczinyke talányok.
Bolyhos kicsi kancsók.
Szeretik a kancsók-
ot.

Ezt ő mondta, s delelőre
odalett a reszelője.
(És ha már ő)neki annyi.
A különbség csak nüansznyi.

EZ ITT A TÁRSADALMI ÉRZÉKENYSÉGEM

Aki halad: velünk halad.
Aki kezdi: velünk kezdi.
Ahol minden harc: hatalmi.
No meg: talmi.
Hol nem izgat, de! igazgat.
A szamizdat.

SORBAN A KÖZÉPPONT FELÉ

Ez itt a dekoltázsom:
nedves és mély
nyílás, mely befelé vezet.
Csak csillog.
Nem, nem végzetes.
Illetve néha az.
Tudod, ha olyan elfoglalt vagyok. Hah!
Ázik az
őzika.

MAI MAGYAR

Se elmenni se ittmaradni
Se néven nevezni lehet
Se pont se szempont
Ha nem muszáj ne részletezd
Se kívül se belül
Ki van ez találva
Gyerek nem való lakásba

MOZGASSUK!

Élt egy öregúr Battonyán.
Léket kapott a puttonyán.
Ezzel bizony idejébe'
féket tettek a nyelvére.
Így élt mindenki kényére.
S ha már ilyen
sza már szegény,
mondjuk el: mesterlövész volt míg élt.

MAI MAGYAR 2.

Pedig nem is történt semmi.
Volt bizony gumibot.
Volt hozzá rendőr is.
Ez volt ám a találkozás!
De nem.
Most nem lesz vallomás.

A HIERARCHIA ÉS ÉN

Leülsz és elég.
Leülsz. És leül.
Hideg tömb.
Lehajol.
A neveden szólít.
Ekkor kezdesz el örülni.
A szemedbe nevet.

TARTALOM

I. VÉGREHAJTJA ÉS ELSZENVEDI

Anesztézia	7
Történelem	8
Képmás	9
Kövek	11
Szüzek	12
Szeretők	13
Szökőkút	14
Pszichoanalízis	15
Médium	16
Rítus	17
Mi	18
Protokoll	18
A naiva	20
Most egy kicsit elhülyülök	20
Különös	21
Ha nyugton maradok	22
Szél fúj. Fújdogál	22
Működés közben	23
Nem vagyok város	24

II. BELVÁROS, V. KERÜLET

N. úr egyik szeretőjének búcsúlevele	29
Hamlet szomorú	30
Hamlet égszínkék	31
Szelíd erőszak helyett	32
Visszaszámlálás	33
Végkiárusítás	34
Egy konszenzus vége	35
Nem szólt csak havazott	35
Épülök és szépülök	36
Kék volt és hazug	37
Mintha szóltál volna	37
Hókirálynő erre járt	38
9 KIRÁLY LELÁNCOLVA	39

III. SZINESZTÉZIÁK

Túlfűtött mosoly és elhalkult virágcsokor	43
(még csillagos az ég)	43
Mert olyan szép vagy	44
Ahogyan jött hófehéren	44
Szemlesütve	45
Arcodhoz közel	46
Valaki más	47
Az utcavázlat	49
A túlhevítettség utáni állapot	49
Mint táj a térkép alatt	50
Hogy legyen ének az énekért	50

Tavak mélyéről a kékség idelátszott	53
(Hajnalodik; hallgatlak)	54
(Már nem is félek)	55
Színezés	56

IV. ANESZTÉZIÁK

Öt haiku	59
Szétkötött szálak	60
fák, fonatok	61
Kékszemű kristályszemek	62
Az ég különös kegyelméből	63
A törés	64
Fonalak	65
Távolodó	66
Félkörök	66

V. JESZENYINA-DUNCAN TÁNCA

Mint egy hullám	71
Örökzöld	72
Mindegy volt	72
Illattá válni	73
Illatok nélkül	74
A szó színeváltozása	75
Jeszenyina-Duncan tánca	76

VI. PROTOKOLL

Az én kis arsz poétikám	79
El vagyok idegenedve	80
Grónia és ironeszk	80
Szeníliák	81
Ez itt a társadalmi érzékenységem	82
Sorban a középpont felé	82
Mai magyar	83
Mozgassuk!	83
Mai magyar 2.	84
A hierarchia és én	84

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

FABÓ KINGA

Anesztézia

„A hangoknak nem volt folytatása. / Egy kinnfelejtett mozdulat csak. / A boldogság mint mozdulatlan táncos.” Három mondat a költőnő egyik verséből. Az évek homokpoggyászából a szerző csak az átszítálhatatlan aranyzemcséket tartotta meg.

Fabó Kinga befelé forduló alkat. A világból számára az az érdekes, amit belülről lát, tapint, érez. A folytonos kísérlet – a vers – az egyetlen életlehetőség számára, nélküle és kívülre nem létezik. „Szolgálja a hiányt. / Szállítja a fölösleget.” Ez a mai modern költészet egyik legrokonszenvesebben megfogalmazott s éppen ezért legnagyobb szerűbb mondata.

Költői hitvallásnak sem akármilyen. Mindig a feszességre, sőt a kiélezettségre tör, meggyőzően. Fegyelmezett lírája semmilyen sallangot nem tűr, a sok, nagy hatóerejű kép közül sikerül mindig a legodailóbbet kiválasztania.

KOZMOSZ KÖNYVEK

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ISBN 963 211 801 4

Kozmosz Könyvek, Budapest
Felelős kiadó: Sziládi János igazgató

Egyetemi Nyomda (87.6212) Budapest, 1988
Felelős vezető: Sümeghi Zoltán igazgató
Felelős szerkesztő: Rózsa Endre
Műszaki vezető: Szakálos Mihály
Képszerkesztő: Csejdy Virág
Műszaki szerkesztő: Rucsek Andrea
Terjedelém: 6,5 (A/5) ív, IF 6062

29,- Ft

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Kozmosz